

Tisková zpráva k výstavě

Václav Balšán – Na hraně viděného

Pořadatel: **Galerie umění Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje**
Místo konání: **Galerie umění, Goethova stezka 6, Karlovy Vary**
Termín: **17. ledna 2025–2. března 2025, vernisáž 16. 1. 2025 v 17 hodin**
Kurátor výstavy: **Ivan Neumann**
Produkce: **Hana Jásková, 734 682 520, jaskova@galeriekvary.cz**
Otevírací doba: **otevřeno denně mimo pondělí 10.00 – 17.00 hodin; vstupné 80 / 40 Kč**

Galerie umění Karlovy Vary připravila výstavu výběru z tvorby významného karlovarského umělce Václava Balšána. Na samém začátku dlouhé cesty k nalezení ustrojení vlastního nadání navštěvoval nejprve Střední průmyslovou školu keramickou v Karlových Varech (1965–1969), kde prošel studiem oboru zpracování porcelánu a keramiky. Tam také v letech 1993–2010 vyučoval. Shodou příznivých okolností pracoval ihned po ukončení studii téměř pět let v Galerii umění Karlovy Vary, která skladbou svých sbírek již tehdy patřila k předním institucím svého druhu v Čechách. Po dlouhé desetileté cézuře se pak v osmdesátých letech do karlovarské galerie vrátil. Bylo to v čase, kdy galerie uskutečnila řadu výstav mladších autorů, kteří se i přes obecně společensky nepříznivou situaci a odpor oficiálních míst začali viditelně prosazovat na výtvarné scéně a kdy se Galerii umění dařilo rozšiřovat sbírky o kvalitní aktuální i klasickou tvorbu. Tehdy si plně uvědomil, s jakými výtvarnými projevy je jeho naladění, modus jeho talentu vnitřně spřízněn, co ho v současném výtvarném dění, nanejvýš českém, nejvíce oslovuje.

Není tedy pochyb, že v tvůrčí cestě Václava Balšána hrály dvě období práce v Galerii umění Karlovy Vary velmi důležitou roli. V osmdesátých letech pak vznikly obrazy, v nichž se již Václav Balšán ukazuje jako svébytný talent a jejichž forma poukazuje k jeho generační příslušnosti. Témata obrazů se váží k přírodním inspiracím, nikoliv však doslovně krajinným. Někdy kompozice prozrazovala malířovy zkušenosti s kresbou, jindy je obraz vybudován v hutných strukturách utlumené barevnosti.

V dalších letech se prosazuje narůstající odstup od bezprostředně nahlížených reálií, od doslovné věcnosti nebo od přírody jako krajiny. Jeho projev se výrazně uvolňuje. Následující obrazy ryze malířsky zadržují v poli viditelného pádící metamorfózy skutečnosti, jejíž neoddelitelnou součástí jsou nejen osoby, krajina, stromy, vegetace, klimatické úkazy, ale veškerý lidský svět hmotný a myšlenkový. Václav Balšán vnímá nejen pohledem a myslí, ale vši svou tělesností záblesky reality, odlesky hmotného i nehmotného světa, útržky událostí, nikoliv jako historky, ale jako permanentní obnovování skutečnosti vyjevující se skrze obrazy.

V malbě Václava Balšána, obzvláště po roce 2010, dominuje značná dávka nehledanosti, neuhlazenosti, jisté drsnosti. Rodí se v nespoutanosti, otevřenosti proudícího světa. Rodí se jakoby ve

spěchu, chvatně, netrpělivě, s nutkavou potřebou zachytit ubíhající, proplétající se a vzápětí mizející situace.

Tvorba Václava Balšána dospěla k nezaměnitelně osobitému výrazu. O jejím zřídle jistě platí následující slova: „Měl jsem.... pocit, že vidím, jak se realita vytrácí a umožňuje mi spatřit, co leží za ní a prostírá se ve všech jejích stvořeních“. (Jean-Christoph Rufin)

Ivan Neumann

Václav Balšán

25.7.1949, Chomutov – 8.1.2024, Karlovy Vary

studia

1962–1965 Lidová škola umění v Chomutově
1965–1969 Střední průmyslová škola keramická, výtvarné zpracování porcelánu a keramiky

působení

1969–1973 odborný pracovník v Galerii umění Karlovy Vary
1973–1983 propagační grafik v Oblastním podniku místního průmyslu Strojoprav v Karlových Varech
1984–1986 odborný pracovník v Galerii umění Karlovy Vary
1986–1993 svobodné povolání
od 1988 člen skupiny KV Art
1991–1996 člen skupiny 4+4
1993–2010 vyučující na Střední průmyslové škole keramické v Karlových Varech, obor kresba, dekorace porcelánu
od 2010 svobodné povolání